

RIJEČ UREDNIKA

Poštovani čitatelji,

poticaja za uvodne riječi nikad dosta iako se riječju javljam nakon točno godinu dana. Ovaj put, kao što vidite, u rukama držite dvobroj Kem. Ind. 62:11-12 (2013) (internet-ska verzija vam je dostupna još od 11. studenoga ove godine). Izdržali smo i uspjeli iako nije bilo lako – izlaziti cijelu godinu na vrijeme!

Ono što je bilo glavno prošle godine, nastavlja se i danas – štednja! Štednja je i dalje naš način preživljavanja – tako smanjujemo troškove tiskanja, dok istodobno kvaliteta časopisa (nadam se) raste, uz ISTI broj članaka. Neki površni čitatelji su uvjereni da smo prelaskom na dvobroje, šest svezaka u godini, broj članaka smanjili na polovinu, u odnosu na 12 svezaka godišnje! No mi smo uštedama na papiru (ima veoma kvalitetnih, ali skupih papira!), smanjenjem ili ukidanjem honorara, tiskanjem časopisa u dvije boje (ne u četiri) i sličnim promjenama ipak uspjeli smanjiti te troškove te spasiti časopis od konačnog gašenja.

Početak 2014. godine pripremu časopisa za tiskanje obavljat ćemo u vlastitoj režiji, čime ćemo još više smanjiti troškove. Naime, racionalnim korištenjem radnog vremena te primjenom znanja i vještina naših zaposlenika, siguran sam da ćemo još uštedjeti. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske (MZOS) smanjuje i potpore znanstvenim, znanstveno-stručnim i stručnim časopisima te časopisima za popularizaciju znanosti iako moram reći da su najkvalitetniji časopisi ipak dobili potporu. Iako je u načelu potpora smanjena, MZOS je nastojao izgraditi kriterije po kojima daje tu potporu. Dobar je primjer i naš Chemical and Biochemical Engineering Quarterly (CABEQ), koji je najbolje ocijenjen časopis u tehničkom području te je dobio i adekvatnu potporu (koja bi sigurno bila veća da su prilike u Hrvatskoj bolje!). Kemiji u industriji je potpora također manja – čini mi se u skladu s općom ekonomskom situacijom u našoj zemlji. U odnosu na potporu dobivenu u 2011. godini – ta potpora nije bila dovoljna ni za izdavanje dva broja, a mi smo ih izdali 12! Kako smo to premostili? To samo Bog zna. Ipak je očito da je MZOS za 2013. godinu uzeo u obzir kvalitetu Kemije u industriji u tehničkom području (iako objavljujemo i članke iz područja kemije!), ali i sve ono što smo poduzeli kako bi se troškovi tiskanja smanjili.

Ako potpora MZOS-a ove godine bude osjetno veća u odnosu na prethodne godine, Kemija će se vratiti na mjesечно izlaženje. Daljnjeg prostora za racionalizaciju nemamo te će, opreza radi, i u 2014. izaći 12 brojeva, ali kao dvobroji (šest svezaka).

Ove godine završava naša dugogodišnja suradnja s dr. sc. Hedvigom Kveder i dr. sc. Marijom-Biserkom Jerman. Neizmerno smo im zahvalni za pisanje u rubrikama: Industrijsko-gospodarski pregled, Tehnološke zabilješke i Pregled tehničke literature i dokumentacije. Nije bilo lako naći zamjenu za njih! Ipak, nakon niza dogovora/pregovora prve dvije rubrike uređivat će dr. sc. Dušan Ražem, umirovljeni znanstveni savjetnik Instituta Ruđer Bošković (IRB) te dr. sc. Domagoj Vrsaljko, izvanredni profesor Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT). Poželimo im uspjeh i svaku sreću!

No red je da vam predstavimo radove u ovom (dvo)broju. Sofilić i suradnici opisuju rezultate onečišćenja tla uzrokovano odlaganjem neopasnog otpada iz proizvodnje čelika –

mjerenjem sadržaja teških metala. Slijede dva članka T. Jurkin i M. Gotića s IRB-a iz područja mikroemulzija: prvi članak je uvod u to zanimljivo područje, a drugi opisuje primjenu mikroemulzija u sintezi nanočestica. Četvrti članak kolege I. Šmita je prilog imenju i nazivlju u području polimera i polimernih materijala – tekst donosi definicije naziva koji se odnose na kristalne polimere. To su preporuke IUPAC-a iz 2011., a ovaj prijevod su Preporuke HDKI-a i HKD-a 2013. I ovaj članak je rezultat plodonosne suradnje tih dvaju društava.

Od tekstova u standardnim rubrikama ukazujem na prilog dr. sc. Raosa (Mišljenja i komentari), koji uz zanimljiv tekst o stanju potpore našim znanstveno-stručnim časopisima i časopisima za popularizaciju znanosti iznosi neke neprecizne odnosno netočne tvrdnje! Naime na svu sreću časopisi Croatica Chemica Acta i Priroda nisu prestali izlaziti! Doduše, izlaze s manjim zakašnjenjem, ali nisu prestali izlaziti! Tome je doprinijela i (možda nedovoljna) potpora MZOS-a, a njihovu potporu časopisima u godinama 2007.–2012. kao i potporu časopisima u 2013. godini možete naći na mrežnim stranicama MZOS-a:

<http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=12627&sec=2139>
<http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=11899&sec=2139>

Uz vrlo vrijedne priloge u svim drugim rubrikama, preporučujem tekstove u rubrici Osvrti – prilog dr. Sanje Tomić s IRB-a o dobitnicima Nobelove nagrade za kemiju u 2013. godini te moj prilog o Nobelu za mir, koji je također pripao kemičarima! Taj je Nobel dodijeljen OPCW-u, Organizaciji za zabranu kemijskog oružja.

Kao što vam je znano – u zadnjem broju Kemije u godini uvijek donosimo članak o dobitnicima Nobelove nagrade.

Najavljujem i posljednje predavanje u okviru Tribine o zaštiti okoliša u Hrvatskoj u procesu pristupanja Europskoj uniji (EU) – sada je naziv tribine: Novi aspekti zaštite okoliša u Hrvatskoj u okviru EU. To predavanje će održati dr. sc. Karolina Maduna Valkaj, posljednje srijede u ovom mjesecu – 27. studenog u 14 sati, u domu HIS-a, Berislavićeva 6/I. Naslov predavanja: Obrada otpadnih voda: danas i sutra.

Predavanja ćemo i dalje održavati, ali ne možemo garantirati da će to biti kao i do sada – SVAKE posljednje srijede u mjesecu. S dobrim predavačima i dobrim temama održavat ćemo predavanja i ubuduće, u okviru aktivnosti HDKI-a. Uvijek ćemo misliti na to da se predavanja pretoče u tekst koji ćemo objaviti u našem časopisu.

Na kraju zahvaljujem svima koji su doprinijeli da Kemija i dalje izlazi – MZOS-u, urednicima, sponzorima i čitateljima. Iznimno zaslužnima posebno ćemo u poimence zahvaliti na Danu izdavačke djelatnosti, koji će se ove godine održati 13. prosinca 2013. u 13 sati. Nadam se da ćete do tada imati u rukama i tiskanu inačicu naše Kemije. Svi ste pozvani!

A sada se prepustite radosti čitanja našeg časopisa uz srdačne pozdrave glavnog urednika.

Vaš

Danko Škare